محمدعلی افشانی با ۱۹ رأی اعضای شورای شهر به‌عنوان شهردار تهران انتخاب شد

پایان ماراتن انتخاب شهردار

رئیس شورای شهر تهران در پاسخ به «شهروند»: اعضای شورای شهر حق دخالت در انتصابات شهرداری را ندارند

عکس: سعید کرجی

محمد باقرزاده| دو ماه پس از آغاز زمزمه‌های استعفای «محمدعلی نجفی» از شهرداری تهران و بیش از یک ماه پس از موافقت شورا با استعفای شهردار ۶۶ساله، پایتخت ایران شهردار جدید خود را شناخت و نوبت به دوران قدرت حزب اعتمادملی و شهرداری «محمدعلی افشانی» رسید. دیروز صحن علنی شورای شهر تهران شاهد فینال مسابقه‌ای یک ماهه بین «سمیع‌الله حسینی‌مکارم» و افشانی بود؛ دو مردی که توانستند از بین ۲۸ نامزد، خود را به مرحله پایانی برسانند که در آخرین ایستگاه، قبای شهرداری بر تن افشانی ۵۹ ساله نشست تا این معاون وزیر کشور در روزهای آینده ساختمان خیابان فاطمی را به مقصد «بهشت» ترک کند. در رأی‌گیری صحن علنی شورا که به صورت مخفی برگزار شد، ۱۹ عضو شورای شهر نام افشانی را روی برگه رأی خود نوشتند و تنها یک نفر حسینی‌مکارم را شایسته کلیدداری پایتخت دانست و یکی از اعضا هم ترجیح داد نام هیچ‌کدام از این دو گزینه را روی برگه خود ننویسد.

اما این رأی قاطع بیانگر نظر تمام اعضا نیست؛ چرا که شورای پنجم براساس قانونی نانوشته، پیش از هر جلسه مهم در یک نشست هم‌اندیشی یا صبحانه کاری شرکت می‌کنند و ابتدا در آن جلسه غیرعلنی تصمیم می‌گیرند و با یک جمع‌بندی از این جلسه راهی صحن علنی می‌شوند. دیروز هم این اتفاق تکرار شد و آن‌طور که بعضی از اعضا اعلام کردند، حسینی‌مکارم تعداد رأی بالایی داشت؛ ولی اکثریت آرا به سمت افشانی بود. درنهایت جمع‌بندی این جلسه هم‌اندیشی اجماع در رأی‌دادن به افشانی بود که البته دو نفر حاضر به پذیرش این اجماع نشدند. با همه این حواشی، ماراتن انتخاب شهردار هفدهم پایتخت بالاخره به پایان رسید و آن‌طور که رئیس شورا گفت، نامه شهرداری افشانی به وزارت کشور فرستاده شد تا در صورت تأیید، کار خود را در ساختمان بهشت آغاز کند.

دیروز صحن علنی شورای شهر تهران شاهد فینال مسابقه‌ای یک‌ماهه بین «سمیع‌الله حسینی‌مکارم» وافشانی بود؛ دو مردی که توانستند از بین ۲۸ نامزد، خود را به مرحله پایانی برسانند که در آخرین ایستگاه، قبای شهرداری بر تن افشانی ۵۹ نشست تا این معاون وزیر کشور در روزهای آینده ساختمان خیابان فاطمی را به مقصد «بهشت» ترک کند. در رأی‌گیری صحن علنی شورا که به‌صورت مخفی برگزار شد، ۱۹ عضو شورای شهر نام افشانی را روی برگه رأی خود نوشتند

دو رأی حاشیه‌ساز؛ چه کسانی حاضر به اجماع نشدند؟

فهرستی با اعضای ناشناخته که به مدد «تکرار» رئیس دولت اصلاحات و حضور کم‌سابقه مردم در انتخابات ۲۹ اردیبهشت پارسال توانست سلطه اصولگرایان بر شورا و شهرداری پایتخت را خاتمه دهد، در تمام ۸ ماه دوران کاری شورا، همواره یک تلاش داشت و آن هم نشان‌دادن همبستگی ۲۱ عضو این شورا بود. شورای امید در تمام تصمیمات مهم مثل انتخاب نجفی به‌عنوان شهردار، همبستگی و هم‌رأیی کامل داشت که البته جلسات غیرعلنی هم‌اندیشی هم در این اجماع تاثیرگذار بود. این شورا اما دیروز نتوانست این اتفاق نظر را نشان دهد و دو عضو شورا ترجیح دادند، ساز مخالف بنوازند. گمانه‌زنی درباره این دو عضو از نخستین دقایق پس از رأی‌گیری آغاز شد و همچنان ادامه دارد. اگر چه هیچ‌کدام از اعضای شورا به‌طور رسمی درباره این دو رأی اظهارنظر نکردند اما به نظر می‌آید که یکی از این آرا متعلق به «مرتضی الویری» باشد. گمانه‌زنی‌ها از رأی الویری به حسینی‌مکارم حکایت دارد؛ اما چرا این عضو شورا با آگاهی از رأی بالای افشانی حاضر نشد به اجماع اعضای شورا پایبند بماند؟ به نظر می‌آید ماجرا به انتخابات شورای عالی استان‌ها برمی‌گردد که الویری یکی از نامزدها بود؛ ولی گزینه مد نظر افشانی که در قامت معاون عمرانی وزیر کشور و رئیس سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور نقش تاثیرگذاری در این انتخابات داشت، یکی از اعضای شورای شهر شیراز بود که البته درنهایت الویری توانست با اختلاف یک رأی به ریاست شورای عالی استان‌ها برسد؛ او اما همچنان حواشی انتخابات آن روز را فراموش نکرده است. در مورد رأی سفید هم اخبار زیادی منتشر شده و تیر شائبه‌ها در ابتدا «بهاره آروین» را نشانه گرفت. ساعتی پس از این گمانه‌زنی‌ها، آروین در توییتی از رأی خود به افشانی نوشت: «امروز ۹۷/۲/۲۳ با اعتماد به آقای افشانی برای ادامه راه آقای نجفی در تحقق شفافیت نهادی در شهرداری تهران به ایشان رأی دادم. امید که همگی‌مان از آزمون اعتماد مردم به جریان اصلاح‌طلبی سربلند بیرون بیاییم.» پس از این اظهار نظر شفاف آروین، نگاه‌ها به سمت «احمد مسجدجامعی» رفت که او هم در توییتر به این موضوع واکنش نشان داد و تلویحا این موضوع را رد کرد.

مسجدجامعی در توییت خود نوشت: «اجماع حداکثری و رأی قاطع پشتوانه خوبی برای پیشبرد برنامه‌های شهردار منتخب است. #افشانی.» سپس گمانه‌زنی‌ها به «علی اعطا» یکی از نمایندگان حزب اتحاد ملت در شورای شهر هم رسید که او هم برگه رأی خود را که نام افشانی روی آن نوشته شده بود، رسانه‌ای کرد تا این‌بار بحث «محسن هاشمی» رئیس شورای شهر مطرح شود. هاشمی گزینه اصلی حزب کارگزاران سازندگی برای شهرداری تهران بود که «میثاق‌نامه اصلاح‌طلبان» و مخالفت حزب اتحاد ملت، او و حزبش را ناکام کرد و به نظر می‌آید رأی سفید او تا اندازه‌ای محتمل باشد؛ اگر این رأی سفید متعلق به هاشمی باشد، در صورت عملکرد ضعیف افشانی، می‌تواند برگ برنده‌ای برای آینده فرزند ارشد هاشمی رفسنجانی باشد.

افشانی کیست و ضعف و قوت‌هایش چیست؟

«شهر زیست‌پذیر، شهروند مشارکت‌پذیر» شعار فردی بود که به‌زودی کار خود را به‌عنوان شهردار تهران آغاز خواهد کرد. افشانی در برنامه ۱۵۰صفحه‌ای پیشنهادی خود، بیشتر به کلیات و راهبردها پرداخت و کمتر از استراتژی و راه‌های رسیدن به این برنامه‌ها سخن گفت. او حالا کلیددار پایتخت است و باید منتظر عملکرد و میزان پایبندی‌اش به این برنامه ماند. برنامه پیشنهادی افشانی که در هفته گذشته آن را در صحن علنی شورا ارایه کرد، ۱۴ فصل دارد و بخش‌هایی از آن به نوسازی اتوبوس‌های شهری و توسعه حمل‌ونقل ریلی اختصاص دارد. ساخت ۶۳۰ واگن برای مترو، صدور شناسنامه فنی ساختمان‌ها، اصلاح سازمانی مجموعه شهرداری تهران، توسعه دوچرخه‌سواری و توجه به پیاده‌روها هم بخش‌های دیگری از برنامه‌های هفدهمین شهردار تهران پس از پیروزی انقلاب است اما سابقه ۱۶ شهردار گذشته نشان می‌دهد که بین برنامه پیشنهادی و شعارهای پیش از رسیدن به شهرداری با عملکرد آنها تفاوت زیادی وجود دارد که به نقاط ضعف و قوت کاری آنها برمی‌گردد. نگاهی به تجربه کاری افشانی نشان می‌دهد که او مدیر توانمندی است؛ هر چند که خطراتی هم در کمین او نشسته است. شهردار جدید و ۵۹ ساله پایتخت، متولد دهدشت در استان کهگیلویه‌وبویراحمد است و مراحل ارتقای خود را مرحله‌به‌مرحله پشت سر گذاشته است؛ معاون استانداری کهگیلویه‌وبویراحمد و خوزستان، معاون وزارت آموزش‌وپرورش، استاندار فارس و معاونت وزیر کشور بخشی از کارنامه این فارغ‌التحصیل کارشناسی مهندسی راه و ساختمان از دانشگاه شیراز و کارشناسی ارشد مدیریت اجرایی (MBA) از دانشگاه صنعتی شریف است. این تجربه کاری در کنار پاک‌دستی، اصلی‌ترین نقطه قوت افشانی از نظر موافقانش است؛ اما آن‌طور که منتقدان می‌گویند، علاقه‌اش به قوم‌گرایی و استفاده از مدیران همزبان خود می‌تواند تبدیل به پاشنه آشیل او شود. افشانی تا همین امروز و پیش از تأیید نهادهای بررسی صلاحیت، معاون وزیر کشور است و به نظر می‌آید در روند بررسی صلاحیت او مسأله‌ای پیش آید. مهمترین حاشیه دوران کاری افشانی به سال‌های آخر دولت اصلاحات و امضای نامه‌ای در سال ۸۲ در حمایت از تحصن و استعفای جمعی از نمایندگان مجلس ششم برمی‌گردد که امکان مخالفت بعضی نهادهای قدرت با این شهردار منتخب را فراهم می‌کند ولی او در دولت یازدهم توانست به استانداری فارس برسد که نشان می‌دهد این مسأله حالا دیگر برای نهادی بررسی کنندگان صلاحیت حل شده است.

صف طولانی منتظران پست و مقام مدیران شهرداری تغییر خواهند کرد؟

صحن علنی شورای شهر تهران در خیابان بهشت، دیروز یکی از شلوغ‌ترین روزهای خود را پشت سر گذاشت. اگرچه جلسه دیروز، مهمترین خبر روز ایران بود، اما این خبرنگاران نبودند که سالن کوچک شورای شهر را پر کرده بودند. افرادی از شورای مرکزی حزب اعتماد ملی که از استان‌های مختلف خود را به این جلسه رسانده بودند، در کنار نمایندگان و نزدیکان دو گزینه شهرداری، میهمانان ناخوانده جلسه دیروز بودند که به‌نظر می‌آید در روزهای آینده انتظار دریافت مزد این حضور را خواهند داشت. پایگاه خبری حزب اعتماد ملی پس از رأی‌گیری دیروز شورا، تیتر خبر خود را به عبارت «پایتخت در دستان عضو حزب اعتماد ملی» اختصاص داد و پایگاه خبری استان کهگیلویه‌وبویراحمد و همچنین رسانه‌های نزدیک به «علی لاریجانی»، رئیس مجلس شورای اسلامی هم رضایت خود را از این انتخاب نشان دادند تا کار افشانی در انتخاب مدیرانش سخت‌تر شود؛ اعضای حزب اعتماد ملی، افراد نزدیک به لاریجانی و همچنین هم‌استانی‌های افشانی احتمالا در روزهای آینده سراغ سهم خود را خواهند گرفت، هرچند افشانی پیش از این به‌صورت تلویحی گفته بود که سهمی در کار نخواهد بود. او در جلسه ارایه برنامه خود در صحن شورا و در پاسخ به انتقادات اعضای شورا گفته بود که اعتقادی به قوم‌گرایی ندارد، نیروی لاریجانی نیست و در صورت رسیدن به شهرداری، شایسته‌سالاری را جایگزین فعالیت‌های حزبی خواهد کرد. گذر زمان، عیار ادعاهای شهردار جدید را مشخص خواهد کرد، اما به نظر می‌آید فعلا شاهد تغییرات اساسی در معاونان نباشیم؛ «ولی‌الله شجاع‌پوریان» که معاونت اجتماعی شهرداری را بر عهده دارد از دوستان نزدیک افشانی است و احتمال تغییر او بسیار پایین است. «پیروز حناچی» و «حجت میرزایی» هم دو معاون دیگر هستند که احتمال تغییر آنها ناچیز است، چرا که هر دو عملکرد قابل قبولی داشتند و از طرف دیگر هر دو مورد حمایت حزب اتحاد ملت‌اند؛ حزبی که با ۶ عضو، قوی‌ترین فراکسیون سیاسی شورای پنجم است. علاوه‌بر این حسینی‌مکارم که پس از استعفای نجفی به سرپرستی شهردار تهران انتخاب شد، معاونت مالی و اقتصاد شهری شهرداری را هم بر عهده دارد که البته در روزهای گذشته اخباری به نقل از او منتشر شد که در صورت شهردار نشدن، در شهرداری نخواهد ماند و احتمال آن وجود دارد که در روزهای آینده از مسئولیت خود استعفا دهد. بحث تغییرات در مدیریت شهری، موضوع داغ روزهای آینده خواهد بود و بعضی کارشناسان شهری از احتمال تأثیرگذاری سه نماینده حزب اعتماد ملی در این تغییرات هم سخن می‌گویند. پیش از این هم قرار بود نامزدهای شهرداری در جلسات ارایه برنامه‌ها، اعضای کابینه خود را هم مشخص کنند که این موضوع در نهایت به وقوع نپیوست و حالا گمانه‌زنی‌ها آغاز شده است. «محسن هاشمی»، رئیس شورای شهر اما می‌گوید که در جلسات به‌صورت جزیی درباره این مسائل سخن به میان نیامده و معتقد است اعضای شورا حق دخالت در انتخاب مدیران را ندارند. او در پاسخ به این پرسش «شهروند» که آیا قرار است شهردار جدید؛ معاونان شهرداری و مدیران ارشد شهری را تغییر دهد، می‌گوید: «اعضای شورای شهر حق دخالت در انتصابات شهرداری را ندارند. بنده هم خبر ندارم.» علاوه‌بر این «محمدجواد حق‌شناس» یکی از نمایندگان حزب اعتماد ملی در شورای شهر هم پس از جلسه دیروز در این‌باره گفت: «این سهم‌خواهی‌ها دیگر در شورای شهر در ارتباط با شهرداری تهران روی نخواهد داد، ایمان دارم غیر از این رخ نخواهد داد.» ماه‌های پرخبر و چالشی شورا و شهرداری تهران دیگر به پایان رسید و انتظار می‌رود در روزهای آینده و با آغاز کار افشانی، ثبات به شهرداری تهران برگردد و توان مدیران شهری و شورای شهر بر حل مشکلات مردم متمرکز شود؛ موضوعی که می‌تواند اصلاح‌طلبان را از این آزمون سخت، سربلند خارج کند یا این که در صورت موفق نشدن، بار دیگر زمینه را برای به‌قدرت رسیدن اصولگرایان فراهم کند.

در گزارش سازمان ثبت احوال درباره چهار واقعه حیاتی از فروردین ۹۶ تا اردیبهشت ۹۷ چه آمده است؟

ازدواج و طلاق

۶۰۵ هزار و ۴۰۴ مورد ازدواج در سال گذشته

میانگین سن زنان در اولین ازدواج ۲۲.۸ سال

میانگین سن مردان در اولین ازدواج ۲۷.۳ سال

به ازای هر ۱۰۰۰ نفر، ۷,۶ مورد ازدواج ثبت شد

بالاترین ازدواج در استان های خراسان شمالی، اردبیل، کردستان، لرستان و خوزستان صورت گرفت

کمترین میزان ازدواج مربوط به استان‌های سمنان، البرز، تهران، بوشهر و اصفهان بود

۱۷۶ هزار و ۹۲۴ مورد طلاق در سال گذشته

میانگین سن زنان نیز در طلاق ثبت شده ۳۱.۶ سال

میانگین سن مردان در طلاق ثبت شده ۳۶.۵ سال

به ازای هر ۱۰۰۰ نفر جمعیت، ۲,۲ مورد طلاق ثبت شد

استان‌های تهران، کرمانشاه، کردستان، قم و گیلان بالاترین میزان عمومی طلاق را ثبت کردند

استان‌های سیستان و بلوچستان، چهارمحال و بختیاری، ایلام، خراسان جنوبی و هرمزگان کمترین میزان عمومی طلاق را داشتند

مرگ و علت آن

۳۷۶ هزار و ۸۰۸، مورد فوت در سال گذشته

سهم زن ها ۱۶۴ هزار و ۹۶۶

سهم مردها ۲۰۹ هزار و ۴۸۱ نفر

به ازای هر ۱۰۰ زن، ۱۲۷ مرد جانشان را از دست داده ند

شهر: ۷۳,۸ درصد

روستا: ۲۶,۲ درصد

علت فوت

۳۹,۱ درصد با بیماری‌های قلبی

۹,۳ درصد با بیماری‌های دستگاه تنفسی

۱۰,۵ درصد بر اثر سرطان و تومور

تغییر نام

۱۱۲ هزار و ۴۰۲ نفر موفق شدند اسم شان را عوض کنند

۲۳۰ هزار نفر نام خانوادگی شان را عوض کردند

۱۴۶۸ نفر درخواست انتخاب نام جدید کردند

۱۱۱۶ مورد تایید شده

۳۰۲ مورد تایید نشده

برخی از پرونده‌ها هنوز در دست بررسی است

تولد

تولد یک میلیون و ۴۸۷ هزار و ۹۰۸ نوزاد در سال گذشته

۷۲۱ هزار و ۷۶۹ نفر دختر

۷۶۶ هزار و ۱۳۹ نفر پسر

به ازای هر ۱۰۰ دختر ۱۰۶,۱ پسر به دنیا آمد

شهر: ۷۷ درصد

روستا: ۲۳ درصد

به ازای هر هزار نفر جمعیت، ۱۸,۸ تولد اتفاق افتاده است؛ تغییر زیادی نسبت به سال گذشته مشاهده نشده است

سیستان و بلوچستان، خوزستان، خراسان رضوی، هرمزگان، خراسان جنوبی بالاترین میزان ولادت را داشتند

گیلان، مازندران، مرکزی، البرز و سمنان، کمترین ولادت را ثبت کردند

اینفوگرافیک: حامد نجفی